

Frivillig i 20 år

Birkerød Flygtningekontakt – frivillig i 20 år

Mandag den 7. januar 2019 fylder foreningen 20 år.

At Birkerød Flygtningekontakt blev skabt skyldes nogle få ildsjæles humanistiske indstilling og hjælp fra Dansk Flygtningehjælp samt et godt samarbejde med kommunen. Siden er der kommet flere frivillige til, og foreningen har i dag ca. 130 medlemmer.

Flygtningene kommer til Birkerød Kommune

I starten af 1998 flyttede 86 flygtninge ind i Svaneparken i Birkerød. Ca. halvdelen var børn.

Frivillige fra Birkerød fik i samarbejde med repræsentanter fra Dansk Flygtningehjælp gang i det frivillige arbejde. En af de frivillige, der var med fra starten, var Inge Eisemann, som stadig er aktiv i Birkerød Flygtningekontakt.

Der blev holdt et antal møder i løbet af 1998, der illustrerer nogle få af de problemstillinger, man dengang stod med, og hvoraf nogle ikke er så forskellige, fra dem man møder i dag.

Fra et møde i marts 1998 refereres:

"Det går godt men langsomt. Flygtningene skal have tid til at se os an. "Basen" i kælderens er efterhånden blevet hyggeligt indrettet, men flygtningene finder ikke selv derned Mette O har fået bøger fra biblioteket og vil forsøge at skaffe flere til Basen. Der var enighed om at der vil være behov for aktiviteter uden for huset. Følgende blev nævnt: udflugter til loppemarkeder, cykelauktion, genbrugsbutikker, biblioteket, svømmehallen og computeraften."

Der var stor usikkerhed om, hvordan integrationsarbejdet ville blive grebet an:

"... et godt gæt er at kommunen skal overtage integrationsarbejdet omkring årsskiftet, og at det foreløbige lejemål i Svaneparken vil blive forlænget."

Fra et møde i maj:

"Vi fastholder tiderne mandag kl. 18-20 og torsdag kl. 16-18. Man syntes generelt, at fællesarealerne er triste, og at det skorter på en ordentlig rengøring der er behov for flere frivillige indrykke annonce i Birkerød Avis."

Fra et møde i september:

".... Integrationen ifølge den nye lov vil nu være kommunernes ansvar pr. 1. januar 1999 efter at flygtningene har været i asyl i 18 måneder. har det i følge § 115 udløst en pose penge i Socialforvaltningens regi, som bl.a. kan søges af frivillige grupper"

Endvidere snakker man om fordeling af flygtninge mellem kommunerne, skolegang, sundhed, modersmålsundervisning og personfølsomme oplysninger. Der klages endvidere over manglende ressourcer og at lektiehjælpen tager al tid, så der ikke er megen ro til socialt samvær. Der er 10 nationaliteter blandt flygtningene i Birkerød Kommune.

Man formulerer et brev til socialdirektøren og socialudvalgsformanden, hvori man bl.a. skriver:

"Vi mener, at integration er en gensidig proces hvor vi, såvel som flygtningene har meget at lære. Arbejdet skal tage udgangspunkt i flygtningenes egne ønsker og behov ..."

Endvidere beskriver man i brevet de fysiske rammer som meget dårlige, og at det giver anledning til konfrontationer. Man mødes med direktøren og udvalgsformanden den 14. januar 1999.

Birkerød Flygtningekontakt bliver til

I løbet af efteråret bliver man kontaktet af socialudvalgsformand Jette Ebro, som gerne vil have et møde. Hun siger, at det største problem for kommunen er at skaffe boliger. Hun nævner også, at de frivillige skal

søge kommunen om penge. Dette vil betyde, at det vil blive nødvendigt at danne en forening. Man drøftede navnet til en sådan forening.

"Birkerød Flygtningevenner blev forkastet som havende uønskede overtoner af veldædighed; et forslag om Birkerød Flygtningekontakt vandt tilslutning."

Der udarbejdes i efteråret 1998 et budget på 61.500 kr. og en aktivitetsoversigt og den 3. november 1998 fremsendes ansøgningen. Den 3. december modtager Birkerød Flygtningekontakt ved Børge Spang-Thomsen brev fra Social- og sundhedsforvaltningen om, at der er bevilget 60.000 kr. i støtte.

På et møde den 7. december 1998 beslutter man at indkalde til stiftende generalforsamling den 7. januar 1999. Der skal udarbejdes vedtægter og annonceres i Birkerød Avis.

Umiddelbart efter den stiftende generalforsamling konstituerede man sig: Olav Vinderskov (formand), Marianne Kellberg (kasserer), Inge Eisemann (sekretær), Hindi Nur (flygtningerepræsentant), Børge Spang-Thomsen (frivillig), Ellen Solmer (suppleant) og Mette Vestergaard (suppleant).

Birkerød Avis skrev

8. december 1998 skrev avisen under overskriften "En million er for lidt":

"Birkerød kommune står fra nytår over for en kæmpeopgave med at få 90 flygtninge integreret på en god måde. Indenrigsministeriet har givet kommunen en million til øvelsen, et beløb, som efter byrådets skøn er alt for lille."

17. december 1998 bringes en helsides annonce i avisen hvor man søger privat indkvartering.

"Boliger til flygtninge. Hjælp os med at hjælpe! Birkerød Kommune skal fra januar 1999 skaffe boliger til 86 flygtninge"

29. december 1998 skriver borgmester Ove Alminde i sin nytårshilsen:

"Det nye år starter med en tung opgave, vi skal fremover selv klare integrationen af flygtningene. Birkerød har fået en helt urimelig kvote på grund af de midlertidigt indkvarterede flygtninge på Svaneparken, Men vi må huske på at det ikke er flygtningene der har fastlagt kvoterne. Derfor må vi påtage os et medansvar ..."

29. december 1998 fortælles, at socialudvalgsformanden har været på besøg på Svaneparken:

"Jeg er rystet over forholdene, som disse mennesker lever under,"

5. januar 1999 skrives under overskriften "Få kontakt":

"På torsdag den 7. januar kl. 19.30 holder Birkerød Flygtningekontakt offentligt informationsmøde og stiftende generalforsamling i Svaneparkens Flygtningecenter. De få, der allerede er medlemmer, går ind for øget kontakt – ikke bare for at være ædle og prægtige, men fordi de har opdaget, hvor meget en kontakt med mennesker fra fremmede kulturer giver dem selv."

Den 5. januar er der også en artikel om hvor godt det går for kommunen at integrere børnene i skolen, og den 26. januar fortælles om den nye forening Birkerød Flygtningekontakt.

16. marts 1999 kan socialudvalgsformanden Jette Ebro fortælle:

"Det er allerede lykkedes at finde boliger til næsten halvdelen af Birkerøds flygtninge. Man mærkede stor hjælpsomhed fra byens almenyttige boligselskaber."

Den øvrige presse skrev

Information bringer i februar 1998 bl.a. følgende og refererer til de dårlige forhold i Svaneparken:

"Efter at have boet på asylcentre på Sjælland og Bornholm havnede et irakisk ægtepar og deres søn hos Dansk Flygtningehjælp i Svaneparken i Birkerød. Der var forholdene så dårlige, at flygtningehjælpen hurtigt

gik med til at flytte familien – bl.a. på grund af en kompliceret graviditet, der endte med at Aladdines kone mistede fosteret.”

Information bringer også i juli 1998 et interview med Ahmed fra Somalia, som havde boet i Svaneparken og som siger lidt om de problemstillinger man står over for:

”Integration er et ord Ahmed ofte støder på Og han møder en bestemt definition Nogle mener, at flygtninge skal leve som danskere. Danskernes og somaliernes levevis kommer tit i konflikt med hinanden. Danskerne klager over, at somalierne ikke kommer til tiden. Men i Somalia er vi ikke vant til tidsbestilling. Hvis man skal til læge, kommer man og venter, til det bliver ens tur. Sådan noget kan man ikke lave om på fra den ene dag til den anden.”

Jyllandsposten skriver i januar 1999 under overskriften ”Få vil leje ud til flygtninge”:

”I modsætning til Birkerød og Søllerød kommuner, der ikke fik noget ud af at annoncere efter boliger til flygtninge, har Københavns Kommune fået 25 henvendelser. Men de fleste af boligerne findes på Fyn eller i Jylland.”

De følgende år

Den første formand Olav Vinderskov blev hurtigt efterfulgt af Inge Eisemann (?-2006). Derefter fulgte Birthe Erlendsson (2007-2013) og Thorkil Damsgaard Olsen (2014-).

Inge modtog i september 2007 Rudersdal Kommunens Kulturlederpris for sit arbejde i Birkerød Flygtningekontakt. Inge sad også i årene 2002-05 i Birkerød Kommunens Integrationsråd hvor borgmester Ove Alminde var formand. Rådet blev nedlagt ved kommunesammenlægningen med den begrundelse, at der var for få flygtninge.

Børge Spang-Thomsen var en særdeles dedikeret frivillig som deltog i bestyrelsesarbejdet. Han donerede ved sin død i 2007 en sum penge til foreningen.

Kommunesammenlægningen i 2007 til Rudersdal Kommune har ikke haft den store indflydelse på, hvordan arbejdet i Birkerød Flygtningekontakt foregår, og hvor medlemmerne rekrutteres, idet tyngden stadig ligger i Birkerød.

For ca. 3 år siden eksploderede flygtningetilstrømningen til Danmark. Det har betydet, at der er dukket flere andre frivillige grupperinger op i Rudersdal Kommune, som hjælper flygtninge. Der er etableret et godt tværgående samarbejde med disse, med Frivilligcentret som ”ankermann”.

Lidt om foreningens økonomi og donationer

Foreningens eksistensgrundlag har hovedsageligt været bevillinger fra kommunen. I 2016 fik foreningen imidlertid også en donation fra Poul Erik Bech Fonden, som var øremærket til bestemte aktiviteter. Endvidere fik Birkerød Flygtningekontakt i samarbejde med andre frivillige i 2015 en donation fra Stryhn Fonden til start af cykelværksted på Mariehøj Kulturcenter. I 2011 fik foreningen en donation fra Lions Søllerød til etablering af klaver og klaverundervisning, og i 2009 fik Jørgen Rasmussen på foreningens vegne overrakt en donation fra Nordea Fonden.

Aktiviteter for flygtninge

Efterhånden flyttede flygtningene fra Svaneparken ud i egen bolig, og de frivillige fik derfor ikke længere noget fast samlingssted. Der blev igangsat forskellige aktiviteter med hver deres lokalitet. Aktiviteterne er opstået efter behov og igen forsvundet, når efterspørgsel og vilkår har ændret sig.

Birkerød Sognegård har gennem alle årene åbnet deres lokaler og været meget positive over for vores aktiviteter, og har huset aktiviteten ”lørdagscafe” for kvinder. Denne aktivitet har udviklet sig til også at omfatte udflugter.

Omkring 2008 fik vi med hjælp Danmarks Idrætsforbund et samarbejde med Birkerød Svømmeklub om svømning for kvinder. Ud over trænere har der været frivillige til stede.

Der har gennem tiden været gennemført mange faste aktiviteter. Her er nogle af de vigtigste:

- Lektiehjælp
- Madlavning for unge mænd (Toftelangsskolen)
- Lørdagscafé med skiftende indhold i Birkerød Sognegård
- Svømning for kvinder (Birkerød Svømmehal)
- Cykelkursus for kvinder (Politiparken)
- Tilskud til fodbold
- Tal-dansk-café (Biblioteket)
- Rådgivning
- Kulturnat
- Arrangementer og udflugter
- Landsindsamling

Gennem årene har der været gennemført en stor og varieret mængde af arrangementer og udflugter. Her er et udpluk:

- Sund mad for flygtninge og indvandrere
- Vælgermøde
- Debatmøde – et ben i to kulturer
- Sct. Hans
- Fællesspisning
- Den Kgl. Ballet – Napoli
- Tværkulturelt møde om børneopdragelse
- Halloween
- Julefest
- Fastelavn
- Fisketur
- Operaen – Brødrene Løvehjerte
- Røde Kors sommerlejr
- Besøg fra Mjølnerparken
- Debat om sport som integration
- Bustur til Fyns Bazar
- Udflugt til BonBon land
- Bade- og skovtur
- Foredrag med Jacob Holdt og Nagieb Khaja
- Biograftur
- Knuthenborg Park

I samarbejde med andre frivillige er Birkerød Flygtningekontakt desuden involveret i cykelværksted på Mariehøj Kulturcenter hvor flygtninge for et symbolsk beløb kan købe cykler. Der har været meget stor opbakning blandt borgere, boligselskaber og kommunen til at donere brugte cykler.

I starten foregik lektiehjælpen i Sprogcenter Nordsjællands lokaler på Datavej og senere på sprogcentret i Hillerød inden den flyttede til Biblioteket, Kajerødskolen, Toftelangsskolen og Bistrupskolen.

Den største udefra kommende påvirkning af aktiviteterne har nok været den nye skolereform i 2014, der indførte tvungen lektiehjælp på skolerne. Det satte i et års tid Birkerød Flygtningehjælps lektiehjælp på vågeblus, men efterhånden viste det sig at de udenlandske børn har brug for og efterspørger mere hjælp end hvad skolen kan tilbyde. I dag er der ca. 65 aktive lektiehjælpere, som giver lektiehjælp på Biblioteket i Birkerød.

En væsentlig aktivitet, som også er blevet påvirket af udviklingen, er madlavning for unge mænd. De mange flygtninge og de mange flere frivillige i kommunen de seneste år har betydet, at der rundt omkring i kommunen er opstået nye aktiviteter af forskellig karakter. Det har betydet at søgningen til Birkerød Flygtningekontakts aktivitet er forsvundet og at aktiviteten derfor er lukket.

Organisatorisk arbejde

I 2007/8 deltog Birkerød Flygtningekontakt i Dansk Flygtningehjælps projekt "Folkelig forankring" som overordnet handlede om organisering og effektivisering af bestyrelsesarbejdet for at sikre succes på flygtningeområdet.

I 2012 udarbejdede bestyrelsen en "Vision og strategi" for foreningen.

Vision:

- Være med til at skabe rammerne for en åben og værdig integration af flygtninge og indvandrere.
- Fremme gensidig forståelse for kulturer og værdier for alle borgere i lokalområdet.

Formålet for foreningen blev beskrevet som:

- at fremme flygtningenes kontakt til lokalsamfundet,
- at oplyse om flygtninge i lokalsamfundet,
- at medvirke til sikring af flygtninges rettigheder (bisidder, henvisning til rådgivning o.l.),
- at formidle kontakt til myndigheder og andre instanser,
- at indsamle midler til hjælp for flygtninge.

I lyset af den udvikling, som siden er sket især på lektiehjælpsområdet, besluttede bestyrelsen i 2017 at opdatere vision og strategi med følgende supplerende formål:

- at styrke flygtninges muligheder for at fungere i det danske samfund gennem kompetenceudvikling på forskellige områder.

I årene 2015 og 16 deltog Birkerød Flygtningekontakt sammen med andre frivillige i projekt "Lokalsamfundet bygger bro", som havde som mål at forbedre samarbejdet mellem de frivillige og kommunen.

Medlemmerne

I dag tæller foreningen ca. 130 medlemmer.

Trods kommunesammenlægningen er Birkerød Flygtningekontakt stadig forankret i Birkerød og kun ca. 25% af de frivillige bor uden for Birkerød. Alle aktiviteter foregår også stadig i Birkerød.

Medlemmernes alder går fra først i tyverne til et godt stykke over 80 år. Gennemsnitsalderen er ca. 67 år og ca. 30% er mænd.

Samarbejdet med kommunen

Et godt samarbejde med kommunen har været en forudsætning for Birkerød Flygtningekontakts virke. Lektiehjælperne har i flere år ydet deres indsats ude på skolerne og især på Biblioteket har man vist stor imødekommenhed over for vores aktiviteter, især efter at lektiehjælpen på skolerne ophørte.

Endelig har kommunen bidraget økonomisk, først som §115 og siden som §18 tilskud, som desværre på det seneste er reduceret i forhold til tidligere og derved lægger visse begrænsninger på aktiviteterne.

Dansk Flygtningehjælp

Dansk Flygtningehjælp var fra starten med til at hjælpe de første frivillige i gang, og Birkerød Flygtningekontakt har derfor naturligt bibeholdt tilknytningen til DFH som en lokalgruppe, der deler samme værdisæt. Medlemmerne er derfor underlagt samme vilkår for indmeldelse og indhentning af Børneattest.

DFH har gennem tiden bidraget med økonomisk tilskud til forskellige arrangementer samt med "ryk-ud" kurser.

Efterskrift

Dette tilbageblik er skrevet af foreningens sekretær Niels Helmø på grundlag af bevarede referater, Birkerød Avis fundet på Birkerød Lokalhistoriske Arkiv og andet materiale samt Google søgninger.

Kulturnat 2006

Slaraffenland 2006

Afslutning på lektiehjælp 2007

Fastelavn – cafeen 2007

BonBon-land 2006

Sprogcenter afslutning 2007

Sommerafslutning, lektiehjælp 2013

Folkemøde 2013

Dyrehaven 2015

Kulturnat 2015

Bådtur 2016

Søfartsmuseet 2016

Donation fra Poul Erik Bech fonden 2016

Lektiehjælp

Madlavning

Cykelkursus